

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

D

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) (Name) (In figures as in Admit Card)

2. (Signature) (Name) (In words)

Seat No. OMR Sheet No. (To be filled by the Candidate)

JUN - 19225

Time Allowed : 2 Hours

Number of Pages in this Booklet : 32

Number of Questions in this Booklet : 100

[Maximum Marks : 200]

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.

2. This paper consists of 100 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper II will be compulsory.

3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :

(i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.

(ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.

(iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.

4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

Example : where (B) is the correct response.

(A) (B) (C) (D)

Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

WRONG METHODS

(A) (B) (C) (D) (A) (B) (C) (D) (A) (B) (C) (D) (A) (B) (C) (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.

6. Read instructions given inside carefully.

7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.

8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.

9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.

10. Use only Blue/Black Ball point pen.

11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.

12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पुष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.

2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

3. परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.

(i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.

(ii) पहिल्या पुष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली संपूर्ण प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटांतच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

(iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.

4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ/निळा करावा.

उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A) (B) (C) (D)

खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थ्यांचे जबाबदार असतील.

WRONG METHODS

(A) (B) (C) (D) (A) (B) (C) (D) (A) (B) (C) (D) (A) (B) (C) (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.

7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.

8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस आपात्र ठरविण्यात येईल.

9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकाकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.

10. फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.

11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.

12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

JUN - 19225/II—D

JUN - 19225/II—D

Journalism & Mass Communication

Paper II

पत्रकारिता आणि जनसंचार

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes]

[Maximum Marks : 200

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. In communication research, what does the term 'construct' refer to ? (A) A method used to collect data (B) An observed phenomenon explained by a theory (C) A variable directly manipulated by researchers (D) A process used to analyse data	1. संज्ञापन-संशोधनात 'कंस्ट्रक्ट' संकल्पनेचा अर्थ काय ? (A) माहिती संकल्पनाची एक पद्धत (B) सिद्धान्तीकरणाने पुष्टी दिलेले निरीक्षणात्मक परिदृश्य (C) संशोधकाने हाताळणी केलेले चल (D) माहितीचे विश्लेषण करण्याकरिता वापरलेली पद्धती
2. What type of research method is most suitable for studying the evolution of journalism practices over a decade ? (A) Cross sectional (B) Longitudinal (C) Experimental (D) Narrative Analysis	2. एका विशिष्ट दशकात पत्रकारीतेतील बदलांचा आढावा घेण्यासाठी पुढीलपैकी कोणती संशोधन पद्धती सर्वोत्तम असू शकते ? (A) क्रॉस-सेक्शनल (B) लॉन्गीट्युडनल (C) एक्सपेरीमेंटल (D) नॅराटिव्ह अॅनालिसिस
3. What is the primary purpose of using a 'Likert Scale' in media research ? (A) To rank responses (B) To measure frequency (C) To categorize data (D) To measure opinions, attitudes or behaviours	3. माध्यमसंशोधनामध्ये 'लिकर्ट स्केल' च्या वापराचा मुख्य हेतू कोणता ? (A) प्रतिसादांचा अनुक्रम ठरविण्यासाठी (B) वारंवारीचे मापन करण्यासाठी (C) तारखांची वर्गवारी करण्यासाठी (D) मतांची, अभिवृत्तीची अथवा वर्तनाची मापणश्रेणी ठरविण्यासाठी

JUN - 19225/II—D

4. Which method is typically used in media research to study cultural practices in its natural settings ? (A) Experimental Research (B) Survey Research (C) Ethnography (D) Content Analysis 5. What is a key consideration when selecting a sample for a media research study ? (A) The sample size must always be large (B) The sample should be representative of the population (C) Only random sampling is appropriate (D) The sample should always come from a single geographic area 6. Which of the following measures Reliability ? (A) Cronbach's Alpha (B) Z-Test (C) T-test (D) RMSEA 7. Which 'Scaling Technique' is best used for measuring the intensity of attitudes ? (A) Nominal Scaling (B) Ordinal Scaling (C) Interval Scaling (D) Dichotomous Scaling	4. माध्यम संशोधनामध्ये, सांस्कृतिक चालीरीतींचे त्यांच्या नैसर्गिक अवस्थेमध्ये अध्ययन करण्याकरिता पुढीलपैकी कोणती संशोधन पद्धती आदर्श आहे ? (A) प्रायोगिक पद्धती (B) सर्वेक्षण पद्धती (C) लोकसमूह संशोधन पद्धती (D) आशय विश्लेषण 5. माध्यम संशोधनाकरिता न्यादर्शनिवड करताना पुढीलपैकी कोणते तत्त्व अग्रक्रमाने स्वीकारले पाहिजे ? (A) न्यादर्शसंख्या नेहमीच खूप मोठी असावी (B) न्यादर्शसंबंध लोकसंख्येचे प्रतिनिधित्व करणारा असावा (C) फक्त यादृच्छिक न्यादर्श पद्धतीचा वापर करावा (D) न्यादर्शाची केवळ एका विशिष्ट भौगोलिक परिक्षेत्रातून निवड करावी 6. पुढीलपैकी कोणती चाचणी विश्वासाहतेचे मापन करते ? (A) क्रॉनबाखस् अल्फा (B) झेड-टेस्ट (C) टी-टेस्ट (D) आरएमएसई 7. व्यक्तिगत कलाच्या तीव्रतेचे मापन करण्यासाठी पुढीलपैकी कोणते मापनतंत्र सर्वोत्तम आहे ? (A) नॉमीनल स्केलिंग (B) ऑर्डिनल स्केलिंग (C) इंटरव्हल स्केलिंग (D) डायकॉटोमस स्केलिंग

JUN - 19225/II—D

8. In media research what does 'intercoder reliability' refer to ? (A) Agreement between different researchers in data coding (B) Reliability of a single coder over time (C) Reliability of a communication model (D) Consistency of a measurement tool 9. In the context of media research, what is the primary purpose of using a Likert Scale ? (A) To determine the reliability of a test (B) To measure attitudes or opinions (C) To establish the validity of a hypothesis (D) To analyze demographic data 10. Which research design is characterised by the researcher's lack of control over variables ? (A) Experimental (B) Quasi-experimental (C) Descriptive (D) Survey 11. The 'Long Tail' in Digital Media Economics refers to : (A) A focus on only the most popular and mainstream products (B) The strategy offering a large number of niche products which collectively make up a significant market share (C) Short-term marketing strategies (D) The decline of digital media products	8. माध्यम संशोधनात, 'आंतर-संकेतक विश्वासाहता असणारे एकमत म्हणजे काय ? (A) विविध संशोधकांमध्ये माहिती-संकेतनाबाबत (B) एका संकेताची विशिष्ट कालखंडा करिताची विश्वासाहता (C) संज्ञापन प्रतिमानाची विश्वासाहता (D) मापन साधनाचे सातत्य 9. माध्यम-संशोधनात 'लिकर्ट स्केल' वापराचे मुख्य उद्दीष्ट कोणते ? (A) चाचणीची विश्वासाहता सुनिश्चित करण्याकरिता (B) प्रतिसादकर्त्याची मते आणि अभिवृत्ती तपासणीसाठी (C) अभ्युपगमाची वैधता सुनिश्चित करण्यासाठी (D) लोकसंख्याशास्त्रीय माहितीचे विश्लेषण करण्यासाठी 10. पुढीलपैकी कोणत्या संशोधन आराखड्यात, संशोधकाचे चलावर नियंत्रण नसते ? (A) प्रायोगिक (B) निम-प्रायोगिक (C) वर्णनात्मक (D) सर्वेक्षण 11. डिजिटल माध्यम अर्थशास्त्राच्या संदर्भात 'लॉंग टेल' म्हणजे काय ? (A) सर्वात लोकप्रिय आणि लोकाभिमुख उत्पादनांवर दिलेला भर (B) बाजारपेठेचा अधिकाधिक वाटा काबीज करण्यासाठी छोट्या-छोट्या उत्पादनांची मोठ्या प्रमाणात केलेली निर्मिती (C) लघू-कालीन विपणन तंत्र (D) डिजिटल माध्यम उत्पादनांची झालेली घट

JUN - 19225/II—D

12. 'Content Curation' in Digital Media Management refers to :
- (A) The indiscriminate aggregation of content
- (B) The process of collecting, organizing and presenting content tailored to a specific audience
- (C) Avoiding the use of digital tools in content selection
- (D) Relying solely on user generated content
13. According to the RNI report as on March 2022, the second largest number of registered news and periodicals is in which language ?
- (A) English
- (B) Marathi
- (C) Bengali
- (D) Hindi
14. The concept of 'media democratization' with digital media production refers to :
- (A) The concentration of media ownership
- (B) Increased access and participation in media production by a diverse audience
- (C) Limiting media production to professional journalists
- (D) Reducing the variety of media outlets
12. डिजिटल माध्यम व्यवस्थापनाच्या संदर्भाने 'कंटेंट क्युरेशन' हे पुढीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?
- (A) आशयाच्या अविवेकी प्रकारच्या एकत्रीकरणाशी
- (B) एखाद्या विशिष्ट ग्राहकवर्गासाठीचा आशय गोळा करणे, त्याची मांडणी करणे आणि त्याचे सादरीकरण करण्याशी संबंधित प्रक्रियेशी
- (C) आशयनिवडीसाठी डिजिटल संसाधनांचा वापर टाळण्याशी
- (D) ग्राहकांनी तयार केलेल्या आशयावरच विसंबून राहण्याशी
13. 'आरएनआय'च्या अहवालानुसार मार्च 2022 पर्यंत पुढीलपैकी कोणत्या भाषेमध्ये नोंदणीकृत वृत्तपत्रे व नियतकालिकांची संख्या सर्वाधिक संख्येच्या बाबतीत दुसऱ्या क्रमांकावर होती ?
- (A) इंग्लिश
- (B) मराठी
- (C) बंगाली
- (D) हिंदी
14. डिजिटल माध्यमांसाठीच्या निर्मितीसंदर्भाने 'मीडिया डेमोक्रेटायझेशन' ही संज्ञा पुढीलपैकी काय दर्शविते ?
- (A) माध्यमांच्या मालकीचे केंद्रीकरण
- (B) वेगवेगळ्या ग्राहकगटांसाठी माध्यमांचा वापर आणि माध्यमांच्या निर्मितीप्रक्रियेत सहभागी होण्यासाठीच्या वाढत्या संधी
- (C) माध्यमनिर्मितीची प्रक्रिया ही केवळ व्यावसायिक पत्रकारांपुरतीच मर्यादित ठेवणे
- (D) माध्यम संस्थांच्या प्रकारांमधील वैविध्य कमी करणे

JUN - 19225/II—D

15. In media production, 'format franchising' refers to :
- Using a single platform for all media production
 - The licensing of a media product's format for production and adaptation in different markets
 - Avoiding any adaptation or changes in media content
 - Exclusive focus on franchising in Print Media
16. The principle of 'Media Pluralism' is crucial to ensure :
- The dominance of a single viewpoint in the media
 - The diversity of media sources and perspectives
 - Uniformity in media content across different outlets
 - Centralization of media control
17. Which of the following newspapers had the largest circulation for a single-edition English newspaper according to RNI report for 2021-22 ?
- The Times of India
 - Hindustan Times
 - The Indian Express
 - The Hindu
18. Digital media production differs from traditional media production primarily in its :
- Use of Analogue Technologies
 - Emphasis on Static content
 - Use of online platforms and multimedia elements
 - Focus on single platform delivery
15. माध्यम निर्मितीच्या संदर्भाने 'फॉर्मेट फ्रँचायझिंग' हे पुढीलपैकी काय दर्शविते ?
- सर्व प्रकारच्या आशय निर्मितीसाठी एकच माध्यम प्रकार वापरणे
 - विविध बाजारपेठांसाठी विशिष्ट माध्यम प्रकारातील आशयनिर्मितीचे परवाने मिळविणे
 - माध्यमांच्या आशयामधील कोणत्याही प्रकारचे रूपांतरण वा बदल टाळणे
 - मुद्रित माध्यमांच्या फ्रँचायझिंगवरच भर देणे
16. 'माध्यम बहुलता' हे तत्त्व पुढीलपैकी नेमके कशासाठी महत्त्वाचे ठरते ?
- निव्वळ एकाच प्रकारच्या विचारांचे माध्यमांमधील वर्चस्व
 - माध्यमस्रोत, माध्यमप्रकार आणि विचारप्रवाहांचे वैविध्य
 - वेगवेगळ्या माध्यमप्रकारांमधील आशयातील एकसमानता
 - माध्यम नियंत्रणाचे केंद्रीकरण
17. 'आरएनआय' च्या 2021-22 च्या अहवालानुसार पुढीलपैकी कोणते वृत्तपत्र हे सर्वाधिक खपाचे एकल आवृत्ती इंग्रजी वर्तमानपत्र ठरले होते ?
- द टाइम्स ऑफ इंडिया
 - हिंदुस्तान टाइम्स
 - द इंडियन एक्सप्रेस
 - द हिंदू
18. डिजिटल माध्यमांसाठीची निर्मिती ही पारंपरिक माध्यमांसाठीच्या निर्मितीपेक्षा मुख्यत्वेच्या संदर्भाने वेगळी असते.
- ऑनलाँग तंत्रज्ञानाच्या वापराच्या
 - अचल आशयावर दिल्या जाणाऱ्या भराच्या
 - ऑनलाईन प्लॅटफॉर्म आणि बहुविध आशयप्रकारांच्या वापराच्या
 - एकाच माध्यमप्रकाराच्या आधाराने होणाऱ्या वितरणावर दिल्या जाणाऱ्या भराच्या

JUN - 19225/II—D

19. The economics of mass media in India is characterized by : (A) A complete absence of private sector involvement (B) The dominance of government funded media only (C) A mix of public service broadcasting, private and foreign investment in media industries (D) The lack of digital media platform 20. The concept of 'Media Convergence' primarily refers to : (A) The separation of different media platform (B) The merging of traditional media with new media technologies (C) The decline of electronic media (D) Focus on print media only 21. Which of the following is penalised cyber-crime under the Information Technology Act of 2000 ? (A) receiving of obscene material (B) cheating by impersonation (C) physical attack on user (D) financial fraud victimisation 22. Which of the following television is distributed in analog mode ? (A) Internet Protocol (B) Terrestrial (C) Direct to Home (D) Over the Top	19. भारतातील जनमाध्यमांचे अर्थकारण पुढीलपैकी नेमके कशासाठी ओळखले जाते ? (A) खासगी क्षेत्राचा कोणत्याही प्रकारे सहभागच नसल्याविषयी (B) केवळ सरकारी निधीच्या आधारे चालणाऱ्या माध्यमांच्या वर्चस्वाविषयी (C) माध्यमांमधील सार्वजनिक प्रसारण सेवा, खासगी आणि परकीय गुंतवणुकीच्या एकत्रित अशा सहभागाविषयी (D) डिजिटल माध्यमांच्या अभावाविषयी 20. 'माध्यम समुच्चय' ही संकल्पना मुख्यतः संबंधित आहे. (A) वेगवेगळ्या माध्यम प्रकारांच्या विलगीकरणाशी (B) पारंपरिक माध्यमे नवमाध्यमांसोबत एकत्र येण्याशी (C) इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांच्या अस्ताशी (D) निव्वळ मुद्रित माध्यमांवर दिल्या जाणाऱ्या भराशी 21. 'माहिती तंत्रज्ञान कायदा, 2000' अंतर्गत पुढीलपैकी कशावर सायबरगुन्हा म्हणून दंडात्मक कार्यवाही करता येईल ? (A) अश्लील साहित्य स्वीकारणे (B) तोतयेगिरी करून फसवणूक करणे (C) वापरकर्त्यावर शारीरिक हल्ला करणे (D) आर्थिक फसवणुकीला बकी पडण्याची बतावणी करणे 22. पुढीलपैकी कोणते दूरचित्रवाणी प्रसारण हे 'अॅनालॉग' स्वरूपात केले जाते ? (A) इंटरनेट प्रोटोकॉल (B) टेरेस्ट्रियल (C) डायरेक्ट टू होम (D) ओव्हर द टॉप

JUN - 19225/II—D

23. Under the Cinematograph Act, 1952, the Board of Film Certification sanctions a certificate for : (A) Restricted private exhibition of film (B) Unrestricted public exhibition of film (C) Suitability of exhibition of film (D) Permission for exhibition of film 24. In the context of media ethics, an investigative journalist can report a story based on : (A) Hearsay (B) Facts investigated and verified by him/herself (C) Opinions or work of others (D) Fictional events 25. The following is an example of Cyber-crime : (A) Buying expired products (B) Emailing (C) Phishing (D) Playing computer games	23. सन् 1952 च्या सिनेमॅटोग्राफ कायद्यानुसार चित्रपट प्रमाणीकरण मंडळ (बोर्ड ऑफ फिल्म सर्टिफिकेशन) कोणत्या प्रकारचे प्रमाणपत्र देते ? (A) चित्रपटाचे खासगी स्वरूपात मर्यादित प्रदर्शन (B) चित्रपटाचे अमर्यादित सार्वजनिक प्रदर्शन (C) चित्रपट प्रदर्शनाची योग्यायोग्यता (D) चित्रपट प्रदर्शनास अनुमती 24. माध्यमांसाठीच्या नीतिशास्त्राचा विचार करता, शोधपत्रकाराने पुढीलपैकी कशाच्या आधारे बातमी देणे योग्य ठरेल ? (A) ऐकीव माहितीच्या आधारे (B) स्वतः शोध घेऊन सत्यापित केलेल्या तथ्यांच्या आधारे (C) इतरांच्या मतांच्या वा कामांच्या आधारे (D) काल्पनिक घटनांच्या आधारे 25. पुढीलपैकी कोणते सायबर गुन्हेगारीचे उदाहरण ठरेल ? (A) मुदत संपलेल्या वस्तूची खरेदी (B) इमेलिंग (C) फिशिंग (D) प्लेइंग कॉम्प्युटर गेम्स

JUN - 19225/II—D

26. Identify the 4 factors used under 'fair use' in the context of media laws & ethics :
- Purpose and Character, Nature of Original *vs* new content, effect on market, amount of content used
 - reasonable use, only for educational purpose, commercial market and duplication
 - Nature of originals, old content for new designs and repurposing
 - Amount of content used, repurposing the old content, Judicial use and new designs
27. Identify the *correct* statement :
- Slander is Intangible
 - Slander is Tangible
 - Slander is Liable to Libel
 - Slander is a harmless
28. What is 'Certification' in the context of media laws ?
- Categorized in Trade Dress or label or product can be distinguished based on its packaging
 - Represent the service which a company or business deals in
 - Specific quality standard that the company met in a financial year
 - Which has a common syllable, prefix or suffix
26. माध्यमांचे कायदे आणि नीतिशास्त्राच्या संदर्भाने 'फेयर यूज' (न्याय्य/ग्राह्य वापर) या संकल्पनेतर्गत येण्याचे चार घटक पुढीलपैकी कोणते ?
- हेतू व चरित्र, मूळ व नव्या आशयामधील भेदाचे स्वरूप, बाजारपेठेवरील परिणाम, आशय वापराचे प्रमाण
 - तर्कशुद्ध वापर, केवळ शैक्षणिक हेतू, व्यावसायिक बाजारपेठ व नक्कल
 - मूळ आशयाचे स्वरूप, नव्या रचनांसाठी व नव्या उद्देशाने आशयाची पुनर्निर्मिती
 - आशय वापराचे प्रमाण, जुन्या आशयाचा नव्या हेतूने वापर, न्यायिक वापर आणि नव्या संरचना
27. पुढीलपैकी बरोबर विधान ओळखा :
- बोली स्वरूपातील बदनामी सिद्ध करता येतेच असे नाही
 - बोली स्वरूपातील बदनामी सिद्ध करता येते
 - बोली स्वरूपातील बदनामी ही लिखित स्वरूपातील बदनामी सारखीच शिक्षापात्र असते
 - बोली स्वरूपातील बदनामी नुकसानकारक नसते
28. माध्यमविषयक कायद्यांच्या संदर्भाने 'प्रमाणित करणे' या संज्ञेचा अर्थ काय ?
- व्यष्टन किंवा नावांच्या आधारे गटवारी किंवा उत्पादनाच्या आवरणाच्या आधाराने ते ओळखणे शक्य असे करणे
 - एखादी कंपनी किंवा संस्था ज्या क्षेत्राशी संबंधित आहे, ते दर्शविणे
 - कंपनीने एका आर्थिक वर्षात गाठलेली गुणवत्तेची विशिष्ट मानके
 - सामाईक अक्षरे, उपसर्ग वा प्रत्यय असलेली बाब

JUN - 19225/II—D

29. Identify the incorrect pair :

- (A) IPC Sec 500 — Defamation
- (B) IPC Sec 508 — Blasphemy
- (C) IPC Sec 506 — Criminal intimidation
- (D) IPC Sec 509 — Insulting Modesty

30. The provisions about the concept of freedom of expression are laid out in which of the following article of the Constitution of India ?

- (A) Article 35(a)
- (B) Article 40
- (C) Article 19(1)(a)
- (D) Article 19(1)(c)

31. Identify the incorrect statement :

- (A) PR is long term sincere effort
- (B) PR is reputation management
- (C) PR is propaganda
- (D) PR is ethical

32. Select the incorrect pair of stakeholders and the tool of communication :

- (A) Shareholder — Bulletin Board
- (B) Employee — House Journal
- (C) Government — Reports
- (D) Consumers — Advertisements

29. पुढीलपैकी चुकीची जोडी असणारा पर्याय ओळखा :

- (A) भा.दं.वि. कलम 500—अबुनुकसानी
- (B) भा.दं.वि. कलम 508—धर्मनिंदा
- (C) भा.दं.वि. कलम 506—गुन्हेगारी स्वरूपाचे दडपण-दबाव
- (D) भा.दं.वि. कलम 509—विनयभंग

30. अभिव्यक्ती स्वातंत्र्यासंबंधीच्या तरतुदी भारतीय राज्यघटनेतील कोणत्या कलमात अंतर्भूत आहेत ?

- (A) कलम 35(अ)
- (B) कलम 40
- (C) कलम 19(1)(अ)
- (D) कलम 19(1)(क)

31. अयोग्य विधान ओळखा :

- (A) जनसंपर्क म्हणजे दीर्घकालीन प्रामाणिक प्रयत्न
- (B) जनसंपर्क म्हणजे प्रतिमा व्यवस्थापन
- (C) जनसंपर्क म्हणजे प्रचारतंत्र
- (D) जनसंपर्क म्हणजे नीतिमत्ता

32. भागीदार आणि संज्ञापन तंत्र यांची चुकीची जोडी ओळखा :

- (A) शेअरहोल्डर (समभागधारक)—बुलेटीन बोर्ड
- (B) एम्प्लॉयी (कामगार)—हाऊस जर्नल
- (C) गव्हर्नमेंट (सरकार)—रीपोर्ट्स (अहवाल)
- (D) कन्झ्युमर (ग्राहक)—ॲडव्हर्टाइझमेंट (जाहिरात)

JUN - 19225/II—D

33. Which of the following statements is false in terms of Public Relations ?

- (A) Public relations helps attract talented personnel for the organization
- (B) Public relations can help overcoming public misconceptions about the organization
- (C) Public relations can stimulate attitudes and foster goodwill from community
- (D) Public relations can completely stop public scrutiny post crisis

34. Which of the following is not the function of Marketing Public Relations (MPR) ?

- (A) Build Brand equity
- (B) Dealing with competitive efforts
- (C) Increase in brand awareness
- (D) Access to purchase influence factors

33. जनसंपर्काच्या संदर्भात, पुढीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (A) जनसंपर्क गुणवंत लोकांना संस्थेकडे आकृष्ट करतो
- (B) जनसंपर्क संस्थेविषयी पसरलेल्या गैरसमजूतीचे निराकरण करू शकतो
- (C) जनसंपर्क, जनसमुदायाच्या अभिवृत्तींना उत्तेजन देऊन सकारात्मक प्रतिमानिर्मिती करू शकतो
- (D) जनसंपर्क, संकटोत्तर काळात उद्भवणाऱ्या लोकचिकीत्सेचे पूर्णतः निराकरण करू शकतो

34. पुढीलपैकी कोणते विपणन जनसंपर्काचे कार्य नाही ?

- (A) 'ब्रँड इक्विटीची बांधणी
- (B) स्पर्धात्मक प्रयत्नांशी होणारा व्यवहार
- (C) नाममुद्रेविषयी जाणीव जागृती
- (D) खरेदीवर प्रभाव टाकणाऱ्या घटकांशी असणारी पोहोच

JUN - 19225/II—D

35. In the context of corporate communication what is 'SOCO' in communication parlance ? (A) Similar overt communication objective (B) Single overriding communication objective (C) Single overt corporate objective (D) Similar overriding corporate objective	35. कॉर्पोरेट संज्ञापनात, सोको (एसओसीओ) म्हणजे काय ? (A) सिमीलर, ओव्हरट कम्युनिकेशन ऑब्जेक्टिव्ह (B) सिंगल ओव्हररायडिंग कम्युनिकेशन ऑब्जेक्टिव्ह (C) सिंगल ओव्हरट कॉर्पोरेट ऑब्जेक्टिव्ह (D) सिमीलर ओव्हररायडिंग कॉर्पोरेट ऑब्जेक्टिव्ह
36. In which kind of corporate communication we find synchronous, interactive, real time exchange of message via a mediated source ? (A) Blogs (B) E-mail (C) Reports (D) Online Chat	36. कॉर्पोरेट कम्युनिकेशनच्या कोणत्या प्रकारात माध्यमस्रोताद्वारे समकालिक, परस्परसंवादी संदेशांचे आदानप्रदान केले जाते ? (A) ब्लॉग्स (B) ई-मेल (C) रिपोर्ट्स (D) ऑनलाईन चॅट
37. Persuasive model of communication is Public Relations refers to : (A) Two-way Assymetric model (B) Two-way Symmetric model (C) One-way Asymmetric model (D) Public Information model	37. जनसंपर्क म्हणजे संज्ञापनाचे मनधरणीचे प्रतिमान ही धारणा कोणत्या प्रतिमानाचे समर्थन करते ? (A) दोन मार्गी असममित प्रतिमान (B) दोन मार्गी सममित प्रतिमान (C) एक मार्गी असममित प्रतिमान (D) सार्वजनिक माहिती प्रतिमान

JUN - 19225/II—D

38. Which of the following body releases the official press releases on behalf of the PMO (Prime Minister's Office)
- (A) Publications Division, Ministry of I & B
- (B) Press Information Bureau (PIB)
- (C) Directorate of Public Relations (DPR)
- (D) PM Public Relations Setup (PMPRS)
39. Which of the following is an official publication from Maharashtra government ?
- (A) Swarajya
- (B) Lokarpan
- (C) Lokrajya
- (D) Lok Kalyan
40. Which of the following statement is true regarding the 'Brand Funnel' ?
- (A) Brand Funnel focuses on the brand attributes and the functional benefits
- (B) Brand funnel examines the journey of the potential consumer from desire to denial
- (C) Brand funnel represents the stages of consumer engagement with brand, from awareness to loyalty
- (D) Brand funnel analyses the financial performance of the brand with respect to the number of competitors present in the market
38. प्रधानमंत्री कार्यालयाकरिता पुढीलपैकी कोणती संस्था पत्रकांची प्रसारण करते ?
- (A) पब्लिकेशन डिव्हिजन, मिनीस्ट्री ऑफ आइ अँड बी
- (B) प्रेस इन्फॉर्मेशन ब्युरो (पीआयबी)
- (C) डिरीक्टोरेट ऑफ पब्लिक रिलेशन्स (डीपीआर)
- (D) पीएम पब्लिक रिलेशन्स सेटअप (पीएमपीआरएस)
39. पुढीलपैकी कोणते प्रकाशन महाराष्ट्र शासनाचे अधिकृत प्रकाशन आहे ?
- (A) स्वराज्य
- (B) लोकार्पण
- (C) लोकराज्य
- (D) लोक कल्याण
40. 'ब्रँड फनेल' या इंग्रजीतील संज्ञेबद्दल पुढीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?
- (A) 'ब्रँड फनेल' नाममुद्रेची वैशिष्ट्ये आणि कार्यात्मक लाभावर लक्ष केंद्रित करते
- (B) 'ब्रँड फनेल' संभाव्य ग्राहकाच्या इच्छेपासून नकाराच्या निर्णयापर्यंतच्या प्रवासाची तपासणी करते
- (C) 'ब्रँड फनेल' ग्राहकाला नाममुद्रेची ओळख होण्यापासून ते निष्ठा प्रस्थापित होण्यापर्यंतचे टप्पे प्रतिबिंबित करते
- (D) 'ब्रँड फनेल' बाजारपेठेतील इतर स्पर्धकांच्या तुलनेत नाममुद्रेच्या आर्थिक कामगिरीचे विश्लेषण करते

JUN - 19225/II—D

41. Which newspaper in UK was caught in the controversy of hacking phones of celebrities and politicians ? (A) Telegraph (B) Guardian (C) The Sun (D) News of the World	41. युनायटेड किंगडममधील राजकारणी व प्रसिद्ध व्यक्तींचे फोन चोरून ऐकण्याबद्दल कोणते वृत्तपत्र वादाविवादाच्या भोवतालात सापडले होते ? (A) टेलिग्राफ (B) गार्डियन (C) द सन (D) न्यूज ऑफ द वर्ल्ड
42. In the context of media studies, what does the term “representation” mean ? (A) The process of creating media content (B) The portrayal of particular groups, communities, or ideas in media (C) The distribution of media products (D) The economic structure of media organisations in South-Asian countries	42. माध्यम अभ्यासाच्या परिक्षेपात रिप्रेझेंटेशन म्हणजे काय ? (A) माध्यमातील आशय निर्मिती (B) विविध गट, संकल्पना, आणि समुदायांचे माध्यम आशयातील चित्रण (C) माध्यम उत्पादनाचे वितरण (D) दक्षिण आशीयायी देशातील माध्यम संस्थांची अर्थशास्त्रीय संरचना
43. Who among the following theorists say that people play with media like a toy ? (A) James Carey (B) William Stephenson (C) George Gerbner (D) Albert Bandura	43. लोक माध्यमांचा वापर एखाद्या खेळण्यासारखा करताना, असे प्रतिपादन पुढीलपैकी कोणत्या विचारवंताने केले ? (A) जेम्स कॅरे (B) विल्यम स्टीफन्सन (C) जॉर्ज गर्बनर (D) अल्बर्ट बान्डुरा
44. Robert Hutchins' Commission report gave rise to which among the following theory ? (A) Free Press Theory (B) Soviet Media Theory (C) Authoritarian Theory (D) Social Responsibility Theory	44. रॉबर्ट हचिन्स आयोगाच्या अहवालांमुळे पुढीलपैकी कोणत्या सिद्धान्ताचा उदय झाला ? (A) मुक्त वृत्तपत्रांचा सिद्धान्त (B) सोव्हिएट माध्यमे सिद्धान्त (C) अधिकारशाहीवादी सिद्धान्त (D) सामाजिक उत्तरदायित्वाचा सिद्धान्त

JUN - 19225/II—D

45. Which among below is a famous district newspaper of Satara in Maharashtra ? (A) Sanchar (B) Sagar (C) Aikya (D) Gaonkari	45. महाराष्ट्रातील सातारा जिल्ह्याचे 'जिल्हापत्र' म्हणून पुढीलपैकी कोणते वृत्तपत्र प्रसिद्ध आहे ? (A) संचार (B) सागर (C) ऐक्य (D) गावकरी
46. Dr. Babasaheb Ambedkar published Saint Tukaram Maharaj's stanza (Abhang) in which of his newspaper's masthead ? (A) Mooknayak (B) Bahishkrut Bharat (C) Janata (D) Samata	46. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी त्यांच्या कोणत्या वृत्तपत्राच्या शीर्षस्थानी (मास्टहेड) संत तुकाराम महाराजांचा अभंग प्रसिद्ध केला आहे ? (A) मूकनायक (B) बहिष्कृत भारत (C) जनता (D) समता
47. Ajit Balakrishnan built which among the earliest Indian Web Portals ? (A) Indiadworld.com (B) Homeindia.com (C) Rediff.com (D) Indiatimes.com	47. अजित बालकृष्णन यांनी भारतातील प्रारंभीच्या वेबपोर्टलपैकी (संकेतस्थळे) कोणते पोर्टल सुरू केले ? (A) Indiadworld.com (B) Homeindia.com (C) Rediff.com (D) Indiatimes.com
48. Which among the following newspaper was first ridiculed as the 'Penny Press' ? (A) The Washington Post (B) Wall Street Journal (C) The New Yorker (D) The New York Sun	48. पुढीलपैकी कोणत्या वृत्तपत्राची सर्वप्रथम 'पेनी प्रेस' म्हणून खिल्ली उडविण्यात आली ? (A) द वॉशिंग्टन पोस्ट (B) वॉल स्ट्रीट जर्नल (C) द न्यू यॉर्कर (D) द न्यूयॉर्क सन

JUN - 19225/II—D

49. Who was the founder of the news agency—'Hindustan Samachar' ? (A) Shivaram Shankar Apte (B) Deendayal Upadhyaya (C) Govind Vallabh Pant (D) Chandrashekhar Azad	49. 'हिंदुस्थान समाचार' या वृत्तसंस्थेचे संस्थापक कोण होते ? (A) शिवराम शंकर आपटे (B) दीनदयाळ उपाध्याय (C) गोविंद वल्लभ पंत (D) चंद्रशेखर आझाद
50. Who is the author of the book 'Checkmate : How the BJP won & lost Maharashtra' ? (A) Prakash Akolkar (B) Rajdeep Sardesai (C) Sudhir Suryavanshi (D) Ravikiran Deshmukh	50. 'चेकमेट : हाऊ द बीजेपी वन अँड लॉस्ट महाराष्ट्र' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ? (A) प्रकाश अकोलकर (B) राजदीप सरदेसाई (C) सुधीर सूर्यवंशी (D) रविकिरण देशमुख
51. Which theorist among the following suggested and considered the 'empathy' as a major component to be in one's personality in the process of development communication ? (A) Wilbur Schramm (B) John Lent (C) E.M. Rogers (D) Danial Lerner	51. विकास संज्ञापनाच्या प्रक्रियेत, सहभागी होताना सहभागकर्त्याच्या व्यक्तिमत्त्वातील 'एम्पथी' (सह-अनुभूती) हा महत्त्वाचा घटक असतो. हे प्रतिपादन कोणत्या सैद्धान्तिकाने केले आहे ? (A) विल्बर श्रॅम (B) जॉन लेन्ट (C) ई.एम. रॉजर्स (D) डॅनीयल लर्नर

JUN - 19225/II—D

Q. Nos. 52-54 :

Read the following abridged version of DG. Phalke and Melies Tradition in Early Indian Cinema by Suresh Chabria (1993) and answer the following questions :

The staple genre and mainstay of the Indian silent film Industry (1913-1931) was the mythological film which is particular to Indian Cinema but has some affinities with the biblical or religious epic film of the west. Both these genres deal with the great religious narratives of their respective traditions. However, while the biblical film, both in Italy and Hollywood relied more on the spectacular scale of the sets & mass scenes. The Indian mythological evolved into magic oriented genre. The typical mythological film direct a fashion the religious narratives we call 'mythology' but the iconography and other qualities makes mythologicals full of events and imagery like gods coiled, gods with multiple heads holding formidable weapons and tame storms and seas.

Thus, while the western biblical film easily crosses over into the historical genre, in the Indian mythological film is ever present like an invisible mentor, the great monstrative genius of the early film form, Georges Melies.

प्र. क्र. 52-54 :

डी.जी. फाल्के अँड मेलीज ट्रॅडिशन इन अर्ली इंडियन सिनेमा' या सुरेश छाब्रिया (1993) यांच्या पुस्तकातील पुढील परिच्छेद वाचून त्यावरील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

भारतातील मूकपटांच्या जमान्यातील (1913-1931) चित्रपटांचा आशय प्रामुख्याने पौराणिक कथांवर आधारित राहिला. भारतीय चित्रपटसृष्टीचे हे एक वैशिष्ट्य राहिले आहे. मात्र, त्याचवेळी बायबल आणि पाश्चिमात्यांच्या धार्मिक कथा व महाकाव्यांशी त्यांची जवळीक राहिली. हे दोन्ही आशयप्रकार (रूपबंध) त्यांच्या परंपरामधील धार्मिक तत्त्वज्ञान आणि कथनाशी जोडलेले आहेत. मात्र, इटली असो किंवा हॉलीवूडमध्ये निर्मिती झालेल्या बायबलवर आधारित चित्रपटांचा भर भव्य नेपथ्य (सेट) आणि मोठ्या गर्दीचा समावेश असलेल्या समूहदृश्यांवर राहिला. भारतातील पौराणिक चित्रपटांचा कल मात्र यातील अद्भुत आणि मोठ्या पडद्यावरील जादू साकारण्याकडे राहिला. सर्वसाधारण पौराणिक चित्रपटात एखाद्या मिथकाभोवती गुंफलेल्या धार्मिक समजुती व प्रस्थापित वैचारिक कथन दाखवले जाते. त्याचवेळी धार्मिक-सांस्कृतिक प्रतिमान प्रतीकांचा खेळ, वेगवान नाट्यमय घडामोडी या चित्रपटांत रंजकता आणते. अनेक रूपांच्या एकाच देहावर अनेक मस्तके धारण करणाऱ्या शस्त्रधारी देव देवता त्यात महासागरासारख्या नैसर्गिक शक्ती, वादळे सहजपणे नियंत्रित करताना दिसतात. या पार्श्वभूमीवर बायबलवर आधारित पाश्चात्य चित्रपट सहजपणे ऐतिहासिक चित्रपटांच्या प्रकारात समाविष्ट होतात. मात्र, भारतीय पौराणिक चित्रपटांत जॉर्जेस मेलीजच्या प्रतिमासृष्टीप्रमाणे एखाद्या अदृश्य महाकाय शस्त्रीचा वापर एखाद्या मार्गदर्शकाप्रमाणे सतत वावरत असलेला जाणवतो.

JUN - 19225/II—D

52. How did the Indian mythological film differ from the western biblical film in terms of presentation ?

- (A) Indian mythological films focused on historical accuracy
- (B) Western biblical films relied more on special effects
- (C) Biblical western films emphasized on natural story telling
- (D) Indian mythological films primarily used events and imagery of gods

53. What features distinguished the Indian Mythological from western biblical in terms of visual effects ?

- (A) Western biblicals relied on inventive charm
- (B) Indian mythologicals used mass scenes & extras
- (C) Indian mythologicals employed a magic genre with iconography
- (D) Western biblicals emphasized direct narratives

52. सादरीकरणाच्या संदर्भात भारतीय पौराणिक चित्रपट पाश्चात्य बायबल आधारित चित्रपटांपेक्षा वेगळे कसे ठरतात ?

- (A) भारतीय पौराणिक चित्रपट ऐतिहासिक तथ्यांवर भर देतात
- (B) पाश्चात्य बायबल आधारित चित्रपट विशेष तंत्र परिणामांना (स्पेशल इफेक्ट्स) महत्त्व देतात
- (C) बायबल आधारित पाश्चात्य चित्रपट नैसर्गिकरित्या कथा सादरीकरणाच्या प्रयत्न करतात
- (D) भारतीय पौराणिक चित्रपट प्रसंग आणि देव देवतांच्या प्रतिमाननिर्मितीला प्राधान्य देतात

53. दृश्य परिणामांच्या दृष्टीने भारतीय पौराणिक चित्रपट पाश्चात्य बायबल आधारित चित्रपटांपेक्षा वैशिष्ट्यपूर्ण कसे ठरतात ?

- (A) पाश्चात्य बायबल आधारित चित्रपट नावीन्यपूर्ण सादरीकरणावर भर देतात
- (B) भारतीय पौराणिक चित्रपटांच्या समूहदृश्यांवर भर असतो
- (C) भारतीय पौराणिक चित्रपट प्रतिमासृष्टीबरोबरच उद्भूत दाखविण्याचा प्रयत्न करतात
- (D) पाश्चात्य बायबल आधारित चित्रपट थेट कथनावर भर देतात

JUN - 19225/II—D

54. What significant role does Georges Melies play in the Indian mythological film according to the paragraph ?
- (A) He directed several Indian mythologicals
- (B) He influenced the use of special effects in Indian mythological films
- (C) He was a major actor in the silent film industry
- (D) He introduced mass scenes in Indian mythological films
55. Which of the following biases impacted Post World War II development projects ?
- (A) Pro-rich, Pro-capitalist, Pro-persuasion
- (B) Pro-poor, Pro-freedom, Pro-participation
- (C) Pro-development, Pro-mass media, Pro-poor
- (D) Pro-literacy, Pro-innovation, Pro-mass media
56. Which Brazilian educator wrote a book 'Pedagogy of the Oppressed' ?
- (A) Father Jose de Anchieta
- (B) Paolo Freire
- (C) Jairton Dupont
- (D) Joaquim Maria Machado
57. Whom did British rulers describe as 'Father of Indian Unrest' ?
- (A) Mahatma Gandhi
- (B) Bal Gangadhar Tilak
- (C) Dr. B. R. Ambedkar
- (D) Mahatma Jyotiba Phule
54. या उताऱ्यावरून भारतीय पौराणिक चित्रपटांवरील जॉर्जेस मेलीज यांचा परिणाम कसा दिसतो ?
- (A) त्याने अनेक भारतीय चित्रपटांचे दिग्दर्शन केले
- (B) भारतीय चित्रपटांमधील विशेष तंत्रपरिणामांच्या सादरीकरणावर त्याचा प्रभाव आहे
- (C) मूकपटांच्या काळातील जो एक महत्त्वाचा अभिनेता होता
- (D) भारतीय पौराणिक चित्रटांत समूहदृश्यांची सुरुवात त्याने केली
55. दुसऱ्या महायुद्धानंतर राबविल्या गेलेल्या विकासप्रकल्पांवर कोणत्या पूर्वाग्रहांचा प्रभाव होता ?
- (A) धनिक धार्जिणे, भांडवलशाही धार्जिणे, प्रचार धार्जिणे
- (B) गरीब धार्जिणे, स्वातंत्र्य धार्जिणे, सहभाग धार्जिणे
- (C) विकास धार्जिणे, माध्यम धार्जिणे, गरीब धार्जिणे
- (D) साक्षरता धार्जिणे, नवप्रवर्तन धार्जिणे, माध्यम धार्जिणे
56. 'पॅडागॉगी ऑफ द ऑप्रेसिड' हे पुस्तक कोणत्या ब्रासिलियन शिक्षणतज्ञाने लिहिले आहे ?
- (A) फादर जोस दे अंचेता
- (B) पाउलो फ्रियर
- (C) जेरताँ द्युपॉंत
- (D) जोक्वीम मारीया मचाडो
57. 'भारतीय असंतोषाचे जनक' ही उपमा ब्रिटीश राज्यकर्त्यांनी कोणत्या भारतीय व्यक्तीकरिता वापरली होती ?
- (A) महात्मा गांधी
- (B) बाळ गंगाधर टिळक
- (C) डॉ. बी.आर. आंबेडकर
- (D) महात्मा ज्योतीबा फुले

JUN - 19225/II—D

58. Which of the following was used in the initial stages of use of television for development communication to reach out to the rural audiences ?
- (A) Satellite stations
(B) OB Vans
(C) Community TV sets
(D) Radio clubs
59. Which of the following theory refers to information and influence transmitted from mass media to mass audiences through mediation of opinion leaders ?
- (A) Uses & gratification theory
(B) Two step flow theory
(C) Agenda setting theory
(D) Transmission theory
60. Mc Bride Commission was appointed by UNESCO in 1977 to study world communication problems with special stress on internal implication of the modern media. What was the title of the report of the commission ?
- (A) New World Communication Order
(B) Alternative Voices of the World
(C) Many Voices, One World
(D) New Communication Future of the World
58. विकास संज्ञापनात, ग्रामीण लोकांपर्यंत माहिती पोहचविण्याकरिता दूरचित्रवाणीच्या कलेल्या वापरात पुढीलपैकी कोणता घटक सुरुवातीच्या टप्प्यांमध्ये वापरला गेला होता ?
- (A) उपग्रह स्थानक
(B) ओबी व्हॅन
(C) सामुदायिक दूरचित्रवाणी संच
(D) नभोवाणी गट
59. पुढीलपैकी कोणत्या सिद्धांतात, माध्यमांकडून प्रसारित केलेली माहिती ग्राहकांकडे थेट न जाता तिचे नियमन मतांग्रणीकडून केले जाते, असा विचार मांडला आहे ?
- (A) उपयोग आणि संतुष्टी सिद्धांत
(B) दोन पायऱ्यांचा सिद्धांत
(C) अग्रक्रम निश्चिती सिद्धांत
(D) प्रक्षेपण सिद्धांत
60. वैश्विक संज्ञापनात, विशेषतः आधुनिक माध्यमांमुळे निर्माण होणाऱ्या अंतःस्थः समस्यांचा अभ्यास करण्याकरिता युनेस्कोने 1977 साली मॅकब्राईड आयोगाची स्थापना केली. या आयोगाच्या अहवालाचे शीर्षक काय होते ?
- (A) न्यू वर्ल्ड कम्युनिकेशन ऑर्डर
(B) अल्टरनेटिव्ह व्हॉइसेस ऑफ द वर्ल्ड
(C) मेनी व्हॉइसेस, वन वर्ल्ड
(D) न्यू कम्युनिकेशन फ्युचर ऑफ द वर्ल्ड

JUN - 19225/II—D

61. Which FM Radio Channel hosts the 'Rainbow Diaries' LGBTQ Podcast ?
 (A) Radio City
 (B) Radio Mirchi
 (C) Red FM
 (D) Radio Mirchi Love
62. Considering the argument by E.M. Rogers about Innovation, which of the following options is not the stage for the innovation process ?
 (A) Digital inclusion
 (B) Diffusion through social system
 (C) Invention
 (D) Time
63. Nora Cruz Quebral Clearly accounted that development communication was first articulated on 10th Dec 1971 at the :
 (A) University of Colombo
 (B) University of Phillippines in Los Baos
 (C) National University of Singapore
 (D) Chiang Mai University
64. In TV news production what is the primary purpose of a 'lower third' graphic ?
 (A) To display the channel logo continuously
 (B) To provide additional information or context about the news being presented
 (C) To show the main headline throughout the broadcast
 (D) It is used only for advertising purpose
61. पुढीलपैकी कोणते हे खाजगी नभोवाणी केंद्र 'रेनबो डायरीज' या एलजीबीटीक्यू समुदायवर आधारित पॉडकास्टचे प्रसारण करते ?
 (A) रेडीओ सिटी
 (B) रेडीओ मिर्ची
 (C) रेड एफएम
 (D) रेडीओ मिर्ची लव्ह
62. इ.एम. रॉजर्स यांचे इनोवेशन (नवप्रवर्तन) बदलचे विचार लक्षात घेता, पुढीलपैकी कोणता पर्याय नवप्रवर्तनाचा टप्पा दर्शवित नाही ?
 (A) डिजीटल इन्क्लुजन (अंकीय समावेशन)
 (B) डिफ्यूजन थ्रू सोशल सिस्टीम (सामाजिक व्यवस्थेतून होणारे प्रसारण)
 (C) इन्व्हेंशन (नवनिर्माण)
 (D) टाईम (वेळ)
63. नोरा क्रुज क्वेब्राल यांनी कथन केल्यानुसार, विकास संज्ञापनाची संकल्पना 10 डिसेंबर 1971 रोजी कोणत्या ठिकाणी वर्णिली गेली ?
 (A) कोलंबो विद्यापीठ
 (B) लास बाओस स्थित फिलीपाईन्स विद्यापीठ
 (C) सिंगापोर राष्ट्रीय विद्यापीठ
 (D) चियांग माई विद्यापीठ
64. दूरचित्रवाणीच्या वृत्तनिर्मितीमध्ये खालील बाजूच्या एक तृतीयांश (लोअर थर्ड) प्राथमिक उद्देश कोणता असतो ?
 (A) दूरचित्रवाणी वाहिनीचा लोगो सतत दाखवत राहणे
 (B) सादर होत असलेल्या बातमीसंबंधी अतिरिक्त माहिती वा संदर्भ पुरवणे
 (C) संपूर्ण प्रसारणादरम्यान मुख्य बातमी (हेडलाइन) दाखवत राहणे
 (D) फक्त जाहिरातींसाठी या जागेचा वापर करणे

JUN - 19225/II—D

65. Who is one of the authors of MOJO : The Mobile Journalism Hand-book ?
 (A) Bruce Westley
 (B) Stephen Quiaun
 (C) Rajdeep Sardesai
 (D) Barkha Dutt
66. In journalism 'The Overton Window' is a concept that refers to :
 (A) The range of ideas tolerated in Public Discourse
 (B) The physical space in new rooms where brainstorming occurs
 (C) A specific type of computer software used for news editing
 (D) The time frame in which news remains relevant
67. Who is the Author of 'Whole Numbers and Half Truths' ?
 (A) Vanita Kohli-Khandekar
 (B) Rukmini S
 (C) Tavleen Singh
 (D) Barkha Dutt
68. The concept of 'News deserts' is primarily concerned with :
 (A) Areas with abundant, diverse news coverage
 (B) Regions with limited or no access to local news
 (C) Urban areas with high concentration of news outlets
 (D) The impact of climate change on news reporting
65. 'मोजो : द मोबाईल जर्नालिझम हँडबुक' या पुस्तकाचे लेखक पुढीलपैकी कोण आहेत ?
 (A) ब्रुस वेस्ले
 (B) स्टीफन क्विन
 (C) राजदीप सरदेसाई
 (D) बरखा दत्त
66. पत्रकारितेमध्ये 'ओव्हर्टन विंडो' या संकल्पनेतून काय सूचित केले जाते ?
 (A) सार्वजनिक चर्चा विश्वात प्रस्तुत होणाऱ्या कल्पनांची व्याप्ती
 (B) वृत्तदालनात नव्या कल्पनांची चर्चा करण्याची प्रत्यक्ष जागा
 (C) वृत्तसंपादनासाठी वापरले जाणारे विशिष्ट प्रकारचे सॉफ्टवेअर
 (D) बातमीची उपयुक्तता कायम राहण्याचा विशिष्ट कालावधी
67. 'होल नंबर्स अँड हाफ ट्रूथ' या पुस्तकाच्या लेखिका कोण ?
 (A) वनिता कोहली-खांडेकर
 (B) रुक्मिणी एस
 (C) तवलीन सिंग
 (D) बरखा दत्त
68. 'न्यूज डेझर्ट्स' ही संज्ञा प्रामुख्याने कशाशी संबंधित आहे ?
 (A) मोठ्या प्रमाणात व वैविध्यपूर्ण वार्ताकन होत असलेला प्रदेश
 (B) स्थानिक बातम्यांची अत्यल्प उपलब्धी असलेला किंवा संपूर्ण अभाव असलेला प्रदेश
 (C) वृत्तमाध्यमे मुबलक प्रमाणात असलेला नागरी प्रदेश
 (D) हवामान बदलाचा वार्ताकनावर होणारा परिणाम

JUN - 19225/II—D

69. 'News Framing' in Journalism refers to :
- The physical layout of a newspaper
 - How journalists shape the presentation of a news story
 - The process of editing video footage
 - Framing photographs for news article
70. What is 'Parachute Journalism' often criticized for ?
- It's in depth and comprehensive coverage of local issues
 - Sending reporters to cover stories in areas where they have little local knowledge
 - Its focus on long-term assignments for journalists
 - Being overly cautious in reporting sensitive issues
71. Which of the following is an alternative to the 'Inverted Pyramid' writing structure ?
- Diamond
 - Platinum
 - Gold
 - Silver
72. What does the term 'hyper local' refer to in the context of Digital Journalism ?
- Global news coverage
 - News focused on a very specific community-level geographic area
 - Reporting only on national events
 - Reporting only district level events
69. पत्रकारितेत 'न्यूज फ्रेमिंग' या संज्ञेने काय सूचित केले जाते ?
- वृत्तपत्राची प्रत्यक्ष मांडणी
 - एखाद्या बातमीचे सादरीकरण पत्रकार विशिष्ट दृष्टिकोनातून करतात
 - व्हीडिओ दृश्यांचे संकलन करण्याची विशिष्ट प्रक्रिया
 - वृत्तलेखांसाठी छायाचित्रांची चौकट सजवणे
70. 'पॅराशूट जर्नालिझम' वर नेहमी कशासाठी टीका केली जाते ?
- यात स्थानिक प्रश्नांचे सखोल व सविस्तर वार्ताकन केले जाते
 - स्थानिक परिस्थितीचे अत्यल्प ज्ञान असलेल्या बातमीदारांना वार्ताकनासाठी पाठवले जाते
 - पत्रकारांसाठी दीर्घकालीन वार्ताकनाच्या घटनांवर त्यात भर दिला जातो
 - संवेदनशील विषयांचे वार्ताकन करताना अति प्रमाणात दक्षता घेतली जाते
71. बातमीलेखनाच्या 'उलटा त्रिकोण' पद्धतीला पर्यायी लेखनाचा रूपबंध कोणता ?
- हीरक
 - प्लॅटिनम
 - सुवर्ण
 - रौप्य
72. डिजिटल पत्रकारितेच्या संदर्भात 'हायपरलोकल' ही संज्ञा काय सूचित करते ?
- जागतिक पातळीवर वार्ताकन करणे
 - विशिष्ट भौगोलिक क्षेत्रातील समुदायांसंबंधी वार्ताकन करणे
 - फक्त राष्ट्रीय पातळीवर वार्ताकन करणे
 - फक्त जिल्हा पातळीवरील घटनांचे वार्ताकन करणे

JUN - 19225/II—D

73. Which were the innovation characteristics as described by Everett Rogers ? (A) Relative advantage, compatibility triability (B) Benefits, evidence, trial (C) Applicability, Relevance, Usefulness (D) Evidence, Feasibility, Benefits 74. 'Above The Line' (ATL) advertising is characterized by : (A) Personalized, one-on-one interaction with consumers (B) Direct marketing techniques that involves specific targeting (C) Exclusive use of digital marketing channels (D) Its use of unmeasurable and non-targeted mass media methods 75. Advertisements generally leverage a Product's USP which is : (A) The legal right a product or brand possess (B) The total budget allocated for the ad campaign (C) The distinctive feature that sets the product apart from competitors (D) The unique strategic plan devised by the agency	73. एव्हरेट रॉजर्स यांनी मांडल्याप्रमाणे इनोव्हेशनची (नवप्रवर्तनाची) लक्षणे कोणती ? (A) सापेक्ष लाभ, सुसंगतता, चाचणी योग्य (B) लाभ, पुरावा, चाचणी (C) उपयोगिता, प्रासंगिकता, उपयुक्तता (D) पुरावा, व्यवहार्यता, लाभ 74. 'एबोव्ह द लाईन' (एटीएल) जाहिरातीचे लक्षण कोणते ? (A) वैयक्तिक, ग्राहकांबरोबर होणारी एकास एक आंतरक्रिया (B) विशिष्ट जनसमुदायास डोळ्यासमोर ठेऊन केलेले थेट विपणन (C) डिजिटल मार्केटिंग चॅनल्सचा केलेला वापर (D) ज्यांचे मापन करता येणे शक्य नाही अशा जनमाध्यम पद्धतींचा वापर करून लोकांप्रत्यंत पोहोचण्याचा केलेला प्रयत्न 75. जाहिरातींमध्ये सामान्यपणे एखाद्या उत्पादनाच्या अनन्यसाधारण विक्री लक्षणाचा (यूएसपी) उपयोग केला जातो. त्यातून काय सूचित होते ? (A) विशिष्ट उत्पादन विंवा नाममुद्रेचा कायदेशीर हक्क (B) जाहिरात मोहिमेसाठी मान्य झालेला एकूण खर्च (C) स्पर्धकांपासून एखादे उत्पादन उठून दिसेल असे वैशिष्ट्य (D) जाहिरात संस्थेने आखलेला-युनिक स्ट्रॅटॅजिक प्लॅन (वैशिष्ट्यपूर्ण योजना)

JUN - 19225/II—D

76. Which theory in advertising focuses on the idea that consumers pass through a cognitive and affective phase before adopting a behaviour ?
 (A) The AIDA model
 (B) The Hierarchy-of-Needs Theory
 (C) The Elaboration Likelihood Model
 (D) The Balance Theory
77. Which of the following celebrities was not a part of the Chitale Bandhu's My Chitale Bakarwadi Ad Campaign ?
 (A) Amey Wagh
 (B) Nagraj Manjule
 (C) Jackie Shroff
 (D) Mahesh Manjrekar
78. Find the odd one out—Ogilvy India, DDB Mudra Group, Dentsu, Justwords :
 (A) DDB Mudra Group
 (B) Ogilvy India
 (C) Dentsu
 (D) Justwords
79. 'Men Will be Men' campaign is an example of :
 (A) Guerilla Advertising
 (B) Covert Advertising
 (C) Subliminal Advertising
 (D) Surrogate Advertising
80. The post modern era of advertising can be characterized by :
 (A) Limited and Expensive media channels
 (B) Fragmentation, Diversity & Niche Targeting
 (C) Standardized Messages and Mass Production
 (D) Adherence to traditions and strict cultural norms
76. एखादे वर्तन करण्यापूर्वी ग्राहकाच्या आकलनाच्या पातळीवर बदल घडवले जातात वा जाऊ शकतात, ही कल्पना जाहिरातीच्या कोणत्या सिद्धांतात प्रतिबिंबित होते ?
 (A) AIDA प्रतिमान
 (B) गरजांची अधिश्रेणी सिद्धान्त
 (C) इलॅबोरेशन लाइक्लीहूड (शक्यता स्पष्टीकरण) सिद्धान्त
 (D) संतुलन सिद्धान्त
77. चितळे बंधूंच्या 'माय चितळे बाकरवडी' जाहिरात मोहिमेत पुढीलपैकी कोणत्या मान्यवर व्यक्तींचा सहभाग नव्हता ?
 (A) अमेय वाघ
 (B) नागराज मंजुळे
 (C) जैकी श्रॉफ
 (D) महेश मांजरेकर
78. ऑगिल्वी इंडिया, डीडीबी मुद्रा समूह, दॅंतसू, जस्टवर्ड्स यातील गटाशी विसंगत घटक ओळखा :
 (A) डीडीबी मुद्रा समूह
 (B) ऑगिल्वी इंडिया
 (C) दॅंतसू
 (D) जस्टवर्ड्स
79. 'मेन विल बी मेन' मोहीम हे कशाचे उदाहरण आहे ?
 (A) गुरिल्ला अँडव्हर्टायजिंग
 (B) कोव्हर्ट अँडव्हर्टायजिंग
 (C) सबलिमिनल अँडव्हर्टायजिंग
 (D) सरोगेट अँडव्हर्टायजिंग
80. जाहिरात क्षेत्रातील उत्तर-आधुनिक युगाची वैशिष्ट्ये कोणती ?
 (A) मर्यादित आणि महागड्या माध्यम वाहिन्या
 (B) विखंडन, वैविध्य आणि विषयविशिष्ट लक्ष्य
 (C) प्रमाणित संदेश आणि मोठ्या प्रमाणात निर्मिती
 (D) परंपरांशी संलग्नता आणि सांस्कृतिक नियमांचे कठोर पालन

JUN - 19225/II—D

81. Subtle and casual tactics used to build a relationship with potential buyer over time, eventually persuading to make a purchase is known as :
- (A) Subtle Sell
(B) Soft Sell
(C) Shrewed Sell
(D) Smart Sell
82. DAGMAR stands for :
- (A) Defining Advertising goals for Measured Advertising Results
(B) Defining Advertising Goals for Mean Advertising Results
(C) Defining Advertising Goals for Measured Awareness Results
(D) Defining Awareness Goals for Medium Advertising Results
83. Ambush marketing is a strategy where a brand :
- (A) Collaborates with competitors willingly for joint advertising and marketing campaign
(B) Avoids all forms of advertising during major events
(C) Associates itself with an event without paying for sponsorship, often capitalizing in the event's publicity
(D) Focuses solely on direct product promotion without involving in traditional advertising method
81. संभाव्य ग्राहकाशी विशिष्ट कालावधीत अनौपचारिक पद्धतीने सहज मैत्री करून त्याला एखादी गोष्ट खरेदी करण्यासाठी प्रवृत्त करण्याच्या तंत्राला काय संबोधले जाते ?
- (A) तरल विक्री (सरल सेल)
(B) मृदू विक्री (सॉफ्ट सेल)
(C) चाणास विक्री (श्रुड सेल)
(D) स्मार्ट विक्री (स्मार्ट सेल)
82. DAGMAR चे पूर्ण रूप कोणते ?
- (A) डिफायनिंग अँडव्हर्टायजिंग गोल्स फॉर मेजर्ड अँडव्हर्टायजिंग रिझल्ट्स
(B) डिफायनिंग अँडव्हर्टायजिंग गोल्स फॉर मीन अँडव्हर्टायजिंग रिझल्ट्स
(C) डिफायनिंग अँडव्हर्टायजिंग गोल्स फॉर मेजर्ड अवेअरनेस रिझल्ट्स
(D) डिफायनिंग अवेअरनेस गोल्स फॉर मीडियम अँडव्हर्टायजिंग रिझल्ट्स
83. 'अँबुश मार्केटिंग' ही एक रणनीती आहे ज्यात एखादी नाममुद्रा (ब्रँड) :
- (A) जाहिरात व विपणनाच्या संयुक्त मोहिमेसाठी स्पर्धकांबरोबर सहकार्य करणे
(B) महत्त्वांच्या घटनांदरम्यान कोणत्याही प्रकारच्या जाहिराती करणे टाळते
(C) एखाद्या घटनेचे समारंभाचे प्रायोजकत्व न घेता त्याच्या प्रसिद्धीतून फायदा मिळवते
(D) पारंपारिक जाहिरात पद्धतीचा वापर न करता केवळ थेट उत्पादन जाहिरातीवर लक्ष केंद्रित करते

JUN - 19225/II—D

84. A film concerned more with its artistry than ideology :
- (A) Realistic film
(B) Montage
(C) Formalistic film
(D) Kino-glaz
85. The television based theory which George Gerbner proposed that over a period of time, the versions of the world presented by television begin to dominate the symbolic realities of audiences, attitudes, opinions and understandings :
- (A) Cultural Capital
(B) Cultivation theory
(C) Cultural Imperialism
(D) Culture Industry
86. Which Director is known for his work on superhero films such as "The Dark Knight" trilogy in the 2000s ?
- (A) Steven Spielberg
(B) Christopher Nolan
(C) Quentin Tarantino
(D) Martin Scorsese
87. Luka Chupi bahut hui one of the most popular Hindi song in Rang de Basanti was written by :
- (A) Guljar
(B) Prasoon Joshi
(C) Javed Akhter
(D) Kavi Neeraj
84. कोणत्याही विचारधारेपेक्षा, कलाघटकांवर अधिक अवधारण/जोर देण्याच्या चित्रपटास काय संबोधले जाते ?
- (A) रिअॅलिस्टिक सिनेमा
(B) मॉन्टाज
(C) फॉर्मलिस्टिक सिनेमा
(D) किनो ग्लाज
85. एका दीर्घ कालखंडामध्ये दूरचित्रवाणी आशयामध्ये दिसणारे जग दर्शकांच्या अभिवृत्तींवर, समज तथा मतांवर आणि त्यांनी कल्पिलेल्या वास्तवावर वर्चस्व गाजवताना दिसते, असे प्रतिपादन करणाऱ्या जॉर्ज गर्बनर यांनी दूरचित्रवाणी माध्यमावर आधारित सिद्धांत कोणता ?
- (A) कल्चरल कॅपीटल (सांस्कृतिक भत्ता)
(B) कल्टीव्हेशन थ्येअरी (रुजवण सिद्धांत)
(C) कल्चरल इंपीरियलिझम (सांस्कृतिक अधिपत्य)
(D) कल्चर इंडस्ट्री (संस्कृती-उद्योग)
86. विसाव्या शतकाच्या सुरुवातीच्या दशकांमध्ये, 'द डार्क क्नाईट' या चित्रत्रयीने लोकप्रियता मिळवणारे दिग्दर्शक कोण ?
- (A) स्टिव्हन स्पिलबर्ग
(B) ख्रिस्तोफर नोलन
(C) क्वेनटीन टॅरंटीनो
(D) मार्टिन स्कॉरसेझी
87. लुकाचुपी बहोत हुई या रंग दे बसंती चित्रपटातील लोकप्रिय गीतेचे लेखन कोणी केले ?
- (A) गुलजार
(B) प्रसून जोशी
(C) जावेद अख्तर
(D) कवी नीरज

JUN - 19225/II—D

88. 'Kisan Kanya' was a 1937 Hindi feature film which was directed by Moti Gidwani and produced by Ardeshir Irani is largely remembered today on account of it being :
- (A) India's first film on Agriculture Crisis
 (B) India's first indigenously made Colour Film
 (C) India's first film where female lead role is played by female
 (D) India's first film which used special effect
89. Who directed the film "Pride & Prejudice (2005)", an adaptation of Jane Austen's novel ?
- (A) Ang Lee
 (B) Joe Wright
 (C) Christopher Nolan
 (D) Baz Luhrmann
90. In the context of Cinema, what is Frame rate ?
- (A) The number of frames in a moving picture per second
 (B) The number of frames in a moving image
 (C) The number of shots in a moving image
 (D) The number of shots in moving picture per second
91. Which of the following is a correct full-form of RTMP, a communication technology ?
- (A) Rapid transmission messaging program
 (B) Reduced Time Messaging Protocol
 (C) Real Time Messaging Protocol
 (D) Real Time Messaging Program
88. 'किसान कन्या' हा 1937 मध्ये प्रदर्शित झालेला, मोती गीडवाणी यांनी दिग्दर्शित केलेला आणि अर्देशीर इराणी यांची निर्मिती असलेला चित्रपट कोणत्या संदर्भाने महत्त्वाचा चित्रपट मानला जातो ?
- (A) रीती समस्येवर भाष्य करणारा पहिला भारतीय चित्रपट
 (B) पहिला स्वदेशी निर्मिती असणारा रंगीत भारतीय चित्रपट
 (C) पहिला भारतीय चित्रपट ज्यात स्त्री व्यक्तिरेखेचा अभिनय एका स्त्रीने केला होता
 (D) पहिला भारतीय चित्रपट ज्यात स्पेशल इफेक्ट (विशेष परिणाम) वापरले गेले
89. जेन ऑस्टीन यांच्या कादंबरीवर आधारित 'प्राईड अँड प्रेज्युडिस (2005)' चित्रपटाचे दिग्दर्शक कोण ?
- (A) अँग ली
 (B) जो राईट
 (C) ख्रिस्तोफर नोलन
 (D) बाझ लुहरमन
90. चित्रपटांच्या संदर्भात, फ्रेमरेट म्हणजे काय ?
- (A) चलचित्रातील एका सेकंदात सामावणाऱ्या फ्रेमची संख्या
 (B) चलचित्रातील फ्रेमची एकूण संख्या
 (C) चलचित्रातील एकूण 'शॉट' ची संख्या
 (D) चलचित्रातील संकंदानुसार येणाऱ्या 'शॉटची' संख्या
91. आरटीएमपी या संज्ञापन तंत्रज्ञानाचा अचूक विस्तार ओळखा :
- (A) रेपीड ट्रान्समिशन मेसेजिंग प्रोग्रॅम
 (B) रीड्युसड टाईम मेसेजिंग प्रोटोकॉल
 (C) रियल टाईम मेसेजिंग प्रोटोकॉल
 (D) रियल टाईम मेसेजिंग प्रोग्राम

JUN - 19225/II—D

92. What distinguishes a non-fungible token (NFT) from other cryptocurrencies ?
 (A) Interchangeable value
 (B) Unique Identification Code
 (C) Limited Supply
 (D) Fractional Ownership
93. What is the primary method employed by 3D printers to create objects ?
 (A) Layering materials
 (B) Laser etching
 (C) Nanotechnology infusion
 (D) Magnetic resonance imaging
94. What type of consensus mechanism is used in the Bitcoin blockchain ?
 (A) Proof of Authority (PoA)
 (B) Proof of Stake (PoS)
 (C) Proof of Work (PoW)
 (D) Delegated Proof of Stake (DPoS)
95. In the context of digital marketing, which of the following testing compares the performance of two versions of content to see which one appeals more to visitors/viewers ?
 (A) Double testing
 (B) Dry testing
 (C) A/B testing
 (D) Z testing
96. In the context of digital marketing, FFA stands for :
 (A) Free for All
 (B) Frequently followed Advertisement
 (C) Fast Forward Algorithm
 (D) Free for Audiences
92. एनएफटी इतर आभासी चलनांपेक्षा कोणत्या कारणाने वेगळे आहे ?
 (A) अदलाबदलजोगे मूल्य (इंटरचेंजीयेबल व्हॅल्यू)
 (B) युनिक आयडेंटिफिकेशन कोड (अनन्य ओळख सकेत)
 (C) मर्यादित पुरवठा
 (D) फ्रॅक्शनल ओनरशीप (तुकड्या-तुकड्यातील मालकी)
93. त्रिमितीय मुद्रणामध्ये वस्तुनिर्मिती करिता पुढीलपैकी कोणत्या पद्धतीचा वापर होतो ?
 (A) लेअरिंग मटेरीअल
 (B) लेझर इचिंग
 (C) नॅनोटेक्नोलॉजी इन्फ्यूजन
 (D) मॅग्नेटीक रेझोनन्स इमेजिंग
94. बिटकॉइन ब्लॉकचेनमध्ये मतैक्य सुनिश्चितीसाठी कोणती कार्यतंत्र/यंत्रणा वापरली जाते ?
 (A) प्रुफ ऑफ अथॉरिटी (PoA)
 (B) प्रुफ ऑफ स्टेक (PoS)
 (C) प्रुफ ऑफ वर्क (PoW)
 (D) डेलीगेटेड प्रुफ ऑफ स्टेक (DPoS)
95. डिजिटल मार्केटिंगच्या परिक्षेपामध्ये, आशयाच्या दोन विविध आवृत्त्यांमधील कोणती आवृत्ती ग्राहकांच्या पसंतीला उतरते, याचे मापन करणाऱ्या मापन तंत्राला काय संबोधतात ?
 (A) डबल टेस्टिंग
 (B) ड्राय टेस्टिंग
 (C) ए/बी टेस्टिंग
 (D) झेड टेस्टिंग
96. डिजिटल मार्केटिंगच्या संदर्भात एफएफए म्हणजे काय ?
 (A) फ्री फॉर ऑल
 (B) फ्रिक्वेंटली फॉलोअड अँडव्हरटिझमेंट
 (C) फास्ट फॉरवर्ड अल्गोरिदम
 (D) फ्री फॉर ऑडियन्सेस

JUN - 19225/II—D

97. Chat GPT, an AI chatbot is developed by :
- (A) Tesla
(B) Palantir
(C) Open AI
(D) Jointly by Google, Microsoft Meta and Nvidia
98. The notion of a 'produser' refers to which of the following ?
- (A) A media professional who is also a fan of the content that he/she creates
(B) The fact that audience can not only be considered as consumers but they can be active creators as well
(C) A heavy media user that consumes for more of his or her favorite media type than normal
(D) A person who gives financial assistance to the director so he/she can make an audio-visual project
99. Threads, a text-based app for workplace collaboration launched in July 2023, was created by :
- (A) X (erstwhile twitter)
(B) Instagram
(C) Whatsapp
(D) Snapchat
100. Name the person of Indian origin who is founder of DALL-E and co-creator of DALL-E2 :
- (A) Mira Murati
(B) Aditya Ramesh
(C) Prafulla Dhariwal
(D) Punit Renjen
97. चॅटजीपीटी या कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर आधारित चॅटबॉटची निर्मिती कोणी केली आहे ?
- (A) टेस्ला
(B) पॅलनटीर
(C) ऑपन एआय
(D) गुगल, मायक्रोसॉफ्ट, मेटा आणि एनव्हिडीया मार्फत एकत्र निर्मिती
98. 'प्रोड्यूसर' ही संकल्पना काय स्पष्ट करते ?
- (A) असा माध्यम व्यवसायिक जो स्वतः निर्मिलेल्या आशयाचा चाहता आहे
(B) माध्यमांचे ग्राहक केवळ आशयाचे ग्रहणच करत नाही तर ते आशयनिर्मितीदेखील करू शकतात ही धारणा
(C) माध्यमांचा असा वापरकर्ता जो त्याच्या आवडीच्या आशयाचे अतिरिक्त ग्रहण करतो
(D) दृक्श्राव्य आशयाच्या निर्मितीसाठी दिग्दर्शकाला वित्तीय साहाय्य देणारी व्यक्ती
99. पुढीलपैकी कोणत्या समाजमाध्यमाने थ्रेड्स या ॲपची निर्मिती केली ?
- (A) एक्स (पूर्वाश्रमीचे ट्विटर)
(B) इन्स्टाग्राम
(C) व्हाट्सॲप
(D) स्नॅपचॅट
100. 'दाल-ई' चे संस्थापक तथा दाल-ई 2 चे सहनिर्माता असणारी भारतीय वंशाची व्यक्ती कोण ?
- (A) मीरा मुराती
(B) आदित्य रमेश
(C) प्रफुल्ल धारीवाल
(D) पुनीत रंजन

JUN - 19225/II—D

ROUGH WORK

